

ZonMw stimuleert
gezondheidsonderzoek en
zorginnovatie

Laan van Nieuw Oost-Indië 334
2593 CE Den Haag
Postbus 93245
2509 AE Den Haag
Telefoon 070 349 51 11
Fax 070 349 51 00
www.zonmw.nl
info@zonmw.nl

Dossiernummer
80-82500-20
Ons kenmerk
2017/23562/ZONMW

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Aan de Directeur-Generaal Volksgezondheid
Mevrouw Drs. A. Berg
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Onderwerp

Eindevaluatie van het Health Technology Assessment (HTA)
methodologie programma ten behoeve van besluitvorming in beleid
en praktijk in de zorg

Datum

30 november 2017

Contactpersoon

Geachte mevrouw Berg,

Hierbij ontvangt u de eindevaluatie van het HTA-methodologie programma dat sinds 2006 onderdeel uitmaakt van het Dure Geneesmiddelen programma van ZonMw en sinds 2012 is ondergebracht in het programma Goed Gebruik Geneesmiddelen.

Uit de eindevaluatie komt naar voren dat het programma zijn waarde heeft bewezen via de ontwikkeling en verbetering van instrumenten ten behoeve van besluitvorming in praktijk en beleid. De resultaten van het programma zijn bijvoorbeeld nadrukkelijk gebruikt in de nieuwe richtlijn economische evaluaties, die in 2016 door Zorginstituut Nederland is gepresenteerd.¹ De richtlijn richt zich op interventies in den brede, dus niet alleen geneesmiddelen en speelt een essentiële rol bij het onderbouwen van beslissingen over het al dan niet toelaten van nieuwe interventies tot het verzekerde pakket. Daarnaast heeft het programma gezorgd voor een versterking van de kennisinfrastructuur. Nederlandse onderzoekers behoren internationaal gezien tot de top. Dit blijkt bijvoorbeeld uit deelname aan Europese onderzoekconsortia (FP7 HTA-methodologie)², bijdragen op internationale congressen en het aantal wetenschappelijke publicaties in high-impact tijdschriften.

Een raadpleging onder stakeholders in het veld, waaronder Zorginstituut Nederland, laat duidelijk zien dat er blijvende behoefte is aan dergelijk onderzoek ter beantwoording van relevante beleidsvragen, zoals:

is het mogelijk om relevante informatie al zes maanden voor registratie van een geneesmiddel in kaart te brengen?; hoe kunnen Europese landen hierbij meer samenwerken (bijv. via horizon scanning, ook op het terrein van zorgtechnologie)?;

¹ Zorginstituut Nederland (2016) Nieuwe richtlijn economische evaluaties: "Verduidelijking & Verdieping" Symposium Amsterdam, 18 februari 2016. <https://www.imta.nl/assets/uploads/2015/12/aanmeldink-symposium-16-februari-over-economische-evaluaties.pdf>

² <http://www.integrate-hta.eu/project-team/>

- op welke wijze zijn data uit andere landen bruikbaar ten behoeve van de beoordeling van de (relatieve) effectiviteit en kosteneffectiviteit van een interventie?;
- hoe kan toegang tot nieuwe interventies/innovaties worden versneld (optimalisatie van voorwaardelijke toelating) door bijvoorbeeld gebruik te maken van gegevens uit de dagelijkse klinische praktijk?;
- in hoeverre kunnen uitkomsten-gebaseerde financieringsovereenkomsten van nieuwe, innovatieve vorm van zorg verder ontwikkeld worden?;
- op welke wijze kan transparantie over de afwegingen om te komen tot een pakketbesluit worden verbeterd? (bijv. via deliberatieve multi-criteria benadering; betrekken van het perspectief van de burger via een panel);
- vindt er verdringing plaats bij pakketadviezen en zo ja, waar en hoe? (welke keuzen worden gemaakt binnen zorgsectoren waar de minister een bestuurlijk akkoord over maximale groei heeft afgesproken);³
- op welke wijze kan de pakketinstroom van extramurale hulpmiddelen worden verbeterd?;
- hoe kan de maatschappelijke waarde van zorgtechnologie⁴ en van psychosociale interventies, bijvoorbeeld binnen de jeugdzorg worden vastgesteld?⁵;
- hoe kunnen - ook gezien de toenemende vraag naar complexe interventies (zoals palliatieve zorg) - de voorkeuren (preferenties) van patiënten en zorgprofessionals worden meegenomen bij de introductie van nieuwe interventies?⁶

Bovenstaande voorbeelden zijn maar een greep uit de vragen die nu en in de nabije toekomst spelen, en waarvoor ontwikkeling en verbetering van instrumenten/tools ter ondersteuning van besluitvorming noodzakelijk is. Gezien de groeiende aandacht hiervoor in Europa⁷ en daarbuiten,⁸ zou het dan ook een gemiste kans zijn als het HTA-methodologie programma niet wordt gecontinueerd. De internationale commissie die de externe evaluatie van het HTA-methodologie programma heeft uitgevoerd komt met eenzelfde aanbeveling. Het programma zou daarom moeten kunnen rekenen op een stabiel en duurzaam financieringskader.

³ Zwaap, J (2016). Rol verdringing bij pakketadviezen. Presentatie tijdens seminar Verdringing van dure geneesmiddelen. Zeist, 5 juli 2016.

⁴ Ecorys (2017) De waarde van zorgtechnologie. Rotterdam, 2 november 2017. Beschikbaar via: https://www.fme.nl/system/files/publicaties/Deel%20I%20De%20waarde%20van%20zorgtechnologie_0.pdf

⁵ Dirksen, C, Evers, S (2016). Broad consultation as part of the standardization of economic evaluation research in the youth sector. Den Haag: ZonMw, april 2016. Beschikbaar via: http://www.zonmw.nl/uploads/tx_vipublicaties/Broad_Consultation_as_Part_of_the_Standardization_of_Economic_Evaluation_Research_in_the_Youth_Sector.pdf

⁶ EUnetHTA (2015). Letter to Dr. Ruxandra Draghia-Aklia, Director Directorate E - Health DG Research and Innovation. Beschikbaar via: http://www.eunethta.eu/sites/5028_fedimbo.belgium.be/files/EUnetHTALetter%20to%20DG%20RI%20on%20HTA%20in%20Horizon2020_final_20150312.pdf

⁷ EU Health Technology Assessment Network (2014). Strategy for EU Cooperation on Health Technology Assessment. Beschikbaar via: http://ec.europa.eu/health/technology_assessment/docs/2014_strategy_eucooperation_hta_en.pdf

⁸ World Health Organization (2014). Health intervention and technology assessment in support of universal health coverage. Sixty-seventh World Health Assembly. WHA67.23 Agenda item 15.7. Beschikbaar via: http://apps.who.int/gb/ebwha/pdf_files/WHA67/A67_R23-en.pdf?ua=1

We concluderen dat de resultaten van het programma de eindgebruikers, zoals het ministerie van VWS, Zorginstituut Nederland, zorgprofessionals en zorgverzekeraars, oplossingsrichtingen bieden voor relevante beleidsvragen in de zorg. Dit betekent dat het programma inhoudelijk niet gekoppeld zou moeten worden aan één thema (geneesmiddelen) zoals dat tot nu toe wel het geval was. Er spelen immers ook veel vragen op het terrein van de diagnostiek, curatieve interventies, hulpmiddelen en de organisatie van zorg. Tevens is het van belang dat het programma aansluit bij lopende nationale en internationale ontwikkelingen, zoals EUnetHTA JA3.⁹

We zien graag uw reactie tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Henk J. Smid
directeur

Bijlagen

- Rapportage van de externe evaluatiecommissie van het HTA-methodologie programma
- Evaluatierapport HTA-methodologie programma

⁹ <http://www.eunetha.eu/news/joint-action-3-2016-2020>